

Nr 103.

Av fru **Boman m. fl.**, om bidrag och lån av statsmedel för anordnande av allmänna samlingslokaler för religiösa sammanslutningar.

Enligt kungörelse av år 1942 (SFS nr 913) kan lån av statliga medel för anordnande av allmänna samlingslokaler beviljas bolag, förening eller stiftelse för nybyggnad, ombyggnad eller inköp av äldre byggnad. Enligt kungörelsen skall med allmänna samlingslokaler förstås för föreningslivet avsedda hörsalar samt rum för sammanträden, samkväm, studiearbete m. m. Lånevillkoren äro mycket gynnsamma. Lånen utgå med högst 50 % eller, om synnerliga skäl därtill finnas, med högst 75 % av det belopp, vartill byggnadskostnaderna, byggvärdet eller köpesumman beräknats. Ena hälften av lånet är stående och räntefri — denna del efterskänkes vanligen — och den andra hälften återbetalas jämte ränta efter en vid lånets beviljande fastställd räntefot under viss amorteringstid — 25 år om lånet beviljats för nybyggnad.

Dessa lån belasta statskassan med en icke obetydlig utgift. För budgetåren 1942/1943—1951/1952 ha för ifrågavarande ändamål anslag anvisats å tillhoppa 16 miljoner kronor. För budgetåret 1951/1952 har begärts ett investeringsanslag å 3,5 miljoner kronor.

Allmänna samlingslokaler äro enligt vår mening så betydelsefulla och behövliga, framför allt på landsbygden, att vi intet ha att erinra mot att statlig hjälp lämnas för detta ändamål. Det är otvivelaktigt så att dylika ofta icke skulle kunna komma till stånd, om icke nämnda bidragsform förekomme.

Kungörelsens bestämmelser äro dock sådana att de reellt, om ock ej formellt, utestänga religiösa sammanslutningar från möjligheten att komma i åtnjutande av statligt lån. En av religiös förening byggd lokal kan nämligen betraktas vigd för religiöst ändamål och kan av naturliga skäl ej användas för vilka profana ändamål som helst. Behovet av allmänna samlingslokaler för religiösa sammankomster är dock stort. Likaväl som befolkningen i en bygd behöver lokal för profana ändamål, behöver den det för religiösa. Byggandet av lokaler för båda dessa ändamål bör därför enligt vår uppfattning underlättas. Det synes oss därför obilligt att de religiösa föreningarna i realiteten skola vara uteslutna från möjligheten till statliga lån vid byggandet av sina lokaler.

I den sekulariserade tid, vari vi leva, bör den svenska staten enligt vår uppfattning inte försvåra de religiösa föreningarnas arbete genom att sätta byggandet av allmänna samlingslokaler för religiösa ändamål i särställning. De religiösa föreningarna böra inom ramen för bestämmelserna rörande de

statliga länen till anordnande av allmänna samlingslokaler få möjlighet att erhålla lån. Då användandet av deras lokaler emellertid i huvudsak skulle vara i likhet med församlingshem begränsat till kulturella och religiösa sammankomster, kan man kanske kräva att villkoren i någon mån skärpas, t. ex. genom strängare krav i fråga om återbetalningen. En utvidgning av rätten till statslån för allmänna samlingslokaler skulle i så fall icke behöva innebära någon ökad belastning för statskassan.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa en översyn av bestämmelserna i kungörelsen om bidrag och lån av statsmedel för anordnande av allmänna samlingslokaler så att denna kommer att gälla även religiösa sammanslutningar samt att Kungl. Maj:ts förslag i ärendet måtte föreläggas 1952 års riksdag.

Stockholm den 24 januari 1951.

Märta Boman.

T. G. v. Seth.

Jöns Nilsson.

James A. Dickson.

Alarik Hagård.
